

सव्यभिचार. It is of three kinds :— (a) साधारण, where the हेतु is found both in the सपक्ष and विपक्ष, the argument being therefore too general. (b) असाधारण where the हेतु is in the पक्ष alone, the argument being not general enough. (c) अनुपसंहारी which embraces every known thing in the पक्ष, the argument being non-conclusive.

अनैक्यम् 1 Existence of many; absence of one, plurality. -2 Want of union, confusion, disorder, anarchy.

अनैकान्त्यम् Variable nature.

अनैतिह्यम् Absence of traditional sanction or authority, or that which is without such sanction; अनागतमनैतिह्यं कथं ब्रह्माधिगच्छति Mb. 12. 239. 2.

अनो ind. No; not; अभावे न ह्यनो नापि Ak.

अनोकशायिन m. (यी) Not sleeping in house, a beggar.

अनोकह a. [अन्-ओकस्-हा] Not leaving the house. -हः [अनसः शकटस्य अर्कं गतिं हन्ति, हन्,-ड] A tree; अनोकहा-कम्पितपुष्पगन्धी R. 2. 13; 5. 69.

अनोङ्कृत a. 1 Not attended with the sacred syllable ओम्. ब्रह्मणः प्रणवं कुर्यादादावन्ते च सर्वदा । स्वत्यनोङ्कृतं पूर्वं परस्ताच्च विशीर्यति ॥ Ms. 2. 74. -2 Not accepted.

अनोदन a. Without food (as a व्रत).

अनोवाह a. To be carried in a carriage (अनसा वाहः).

अनौचित्यम् Unfitness, impropriety; अनौचित्यादृते नान्य-द्रसभङ्गस्य कारणम् K. P. 7.

अनौजस्यम् Want of vigour, energy, or strength; S. D. thus defines it; दौर्गत्याद्यैरनौजस्यं दैन्यं मलिनतादिहृत्.

अनौद्धत्यम् 1 Freedom from pride, modesty, humility. -2 Tranquility, placidity, calmness; नदीरनौद्धत्यमपङ्कता महीम् Ki. 4. 22.

अनौरस a. Not legitimate, not one's own, adopted (as a son).

अन्त् 1 P. (अन्तति) To bind.

अन्त a. [अम्-तन् Un. 3. 86] 1 Near. -2 Last. -3 Handsome, lovely; Me. 23; दन्तोज्ज्वलासु विमलोपलमे-खलान्ताः Śi. 4. 40, (where, however, the ordinary sense of 'border' or 'skirt' may do as well, though Malli. renders अन्त by रम्य, quoting the authority of शब्दार्णव - 'मृताववसिते रम्ये समाप्तावन्त इष्यते'). -4 Lowest, worst. -5 Youngest. -तः (n. in some senses) 1 (a) End, limit, boundary (in time or space); final limit, last or extreme point; स सागरान्तां पृथिवीं प्रशास्ति H. 4. 50 bounded by the ocean, as far as the sea; अपाङ्गो नेत्रयो-रन्तौ Ak.; उद्युक्तो विद्यान्तमधिगच्छति H. 3. 114 goes to the end of, masters completely; श्रुतस्य यायादयमन्तमर्भकस्तथा परेषां युधि चेति पाथिवः (where अन्त also means end or destruction);

जीवलोकसुखानामन्तं ययौ K. 59 enjoyed all worldly pleasures; आलोकितः खलु रमणीयानामन्तः K. 124 end, furthest extremity; दिगन्ते श्रूयन्ते Bv. 1. 2. -2 Skirt, border, edge, precinct; a place or ground in general; यत्र रम्यो वनान्तः U. 2. 25 forest ground, skirts of the forest; ओदकान्तात् स्निग्धो जनोऽनुगन्तव्यः Ś. 4; उपवनान्तलताः R. 9. 35 as far as the borders or skirts; वृत्तः स नौ संगतयोर्वनान्ते R. 2. 58, 2. 19; Me. 23. Upper part (शिरोभाग); महा-हंसुकामणिभूषितान्तम् Rām. 5. 4. 30. -3 End of a texture, edge, skirt, fringe or hem of a garment; वस्त्रं; पवनप्रवर्तितान्तदेशे दुक्कले K. 9 (by itself in Veda). -4 Vicinity, proximity, neighbourhood, presence; नाधीयीत रमशानान्ते ग्रामान्ते Ms. 4. 116; Y. 2. 162; जलान्ते छन्दसां कुर्यादुत्सर्गं विधिबद्धं बहिः 1. 143; गङ्गाप्रपातान्तविरूढशष्पम् (गह्वरम्) R. 2. 26; पुंसो यमान्तं व्रजतः P. 2. 115 going into the vicinity or presence of Yama; अन्योन्यामन्त्रणं यस्याज्जनान्ते तज्जनान्तिकम् S. D.; यां तु कुमारस्यान्ते वाचमभाषथास्तां मे ब्रूहि Śat. Br. (These four senses are allied). -5 End, conclusion, termination (opp. आरम्भ or आदि); सेकान्ते R. 1. 51; दिनान्ते निहितम् R. 4. 1; मासान्ते, पक्षान्ते, दशाहान्ते &c.; एकस्य दुःखस्य न यावदन्तं गच्छाम्यहं पारमिवार्णवस्य Pt. 2. 175; व्यसनानि दुरन्तानि Ms. 7. 45; दशान्तमुपेयिवान् R. 12. 1 going to the end of the period of life (end of the wick); व्यसनं वर्धयेत्येव तस्यान्तं नाधिगच्छति Pt. 2. 180; oft. in comp. in this sense, and meaning 'ending in or with', 'ceasing to exist with', 'reaching to the end'; तदन्तं तस्य जीवितम् H. 1. 91 ends in it; कलहान्तानि हर्म्याणि कुवाक्यान्तं च सौहृदम् । कुराजान्तानि राष्ट्र्याणि कुकर्मान्तं यशो नृणाम् ॥ Pt. 5. 76; विशाखान्ता गता मेवा प्रसूयन्तं च यौवनम् । प्रणामान्तः सतां कोपो याचनान्तं हि गौरवम् ॥ Subhā. फलोदयान्ताय तपःसमाधये Ku. 5. 6 ending with (lasting till) the attainment of fruit; यौवनान्तं बयो यस्मिन् Ku. 6. 44; R. 11. 62, 14. 41; विपदन्ता ह्यविनीतसंपदः Ki. 2. 52; युगसहस्रान्तं ब्राह्मं पुण्यमहविदुः Ms. 1. 73 at the end of 1000 Yugas; प्राणान्तं दण्डम् Ms. 8. 359 capital punishment (such as would put an end to life). -6 Death, destruction; end or close of life; धरा गच्छत्यन्तं Bh. 3. 71 goes down to destruction; योगेनान्ते तनुत्यजाम् R. 1. 8; एका भवेत्स्वस्तिमती त्वदन्ते 2. 48; 12. 75; ममाप्यन्ते Ś. 6; अद्य कान्तः कृतान्तो वा दुःखस्यान्तं करिष्यति Udb.; औषध्यः फलपाकान्ताः Ms. 1. 46; अन्तं या To be destroyed, perish, be ruined. -7 (In gram.) A final syllable or letter of a word; अजन्तं ending in a vowel; so हलन्त, सुबन्त, तिङन्त &c. -8 The last word in a compound. -9 Ascertainment, or settlement (of a question); definite or final settlement; pause, final determination, as in सिद्धान्त; न चैव रावणस्यान्तो इश्यते जीवितक्षये Rām. 6. 107. 58 उभयोरपि दृष्टोन्तस्त्वनयोस्तत्त्वदर्शिभिः Bg. 2. 16 (सदसतोः इत्यर्थः). -10 The last portion or the remainder (n. also); निशान्तः, वेदान्तः &c. वेदाश्चैव तु वेदाज्ञानं वेदान्तानि तथा स्मृतीः । अधीत्य ब्राह्मणः पूर्वं शक्तितोऽन्यांश्च संपठेत् ॥ Bṛihadyogi-yaājñavalkya Smṛiti 12. 34. -11 Underneath, inside, inner part; युष्मदीयं च जलान्ते गृहम् Pt. 4 in water, underneath water; सुप्रयुक्तस्य दम्भस्य ब्रह्माप्यन्तं न गच्छति Pt. 1. 202 does not penetrate or dive